

Lahden keskustavisio 2040

SIDOSRYHMÄTYÖPAJAN TULOKSET

TULEVAISUUSFESTARIT 21.11.2023

Vision liite

Lahti

UUSI
KAUPUNKI*

urbanpractice

NOON

1. KESTÄVÄN ELÄMÄNTAVAN KESKUSTA

#Sinivihreä #Ilmastoviisas #Toimintakulttuuri

1.1. ÄÄNESTYS TAVOITTEIDEN PRIORISOINNISTA

9 ääntä

- Vahvistetaan keskustan sini- ja viherverkostoja jatkuvaksi ja eheäksi kokonaisuudeksi, paikataan aukkoja myös korttelirakenteen sisällä.

6 ääntä

- Rakennetaan sujuva vuorovaikutus liiketoiminnan harjoittajien ja kiinteistöjen omistajien välille, jotta tiloja saadaan käyttöön joustavammin ja tehokkaammin

5 ääntä

- Lisätään vahvasti kaupunkivihreän ja luonnon monimuotoisuutta: rakennetaan keskustan kaupunkivihreä kekseliäästi siten, että siellä viihtyvät luonto, pölyttäjät, eliöt ja ihmiset. Painotetaan kotimaista kasvillisuutta ja perinnekasveja.
- Rakennetaan energiatehokkaasti ja kestävästi, varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja muuttuviin lämpötiloihin
- Panostetaan viestintään ja kommunikointiin. Luodaan toimintamallit ja yhteyshenkilöt/kanavat, joiden kautta saa (kasvokkain) tietoa ja neuvontaa, miten keskustaa voi rakentaa kestävästi.

4 ääntä

- Priorisoidaan kiertotalous- ja biopohjaisten materiaalien käyttöä rakennetussa ympäristössä. Tehdään keskustalle kiertotalousstrategia, joka kytkee kierrätysjärjestelmät kiertotalouden raaka-aineiksi.
- Luodaan joustavaa päätöksentekoa ja luovaa byrokratiaa, joka mahdollistaa uusia avauksia, tekemistä ja kokeiluja. *(tekemistä ruokkivat sopimukset)*

Ei käsitelty ryhmässä:

2 ääntä

- *Annetaan luonnon ottaa taidetta ja rakennuksia haltuun ja "kasvaa päälle" -> lisätään ympäristö- ja luontotaidetta.*
- *Määritellään onnistumiselle mittarit, jotka huomioivat muitakin kuin taloudellisia arvoja.*

1 ääni

- *Vaalitaan keskustan luontoarvoja ja parannetaan lähiluonnon saavutettavuutta. Keskustan periaatteeksi viidessä minuutissa luontoon.*

- *Prosenttiperiaate vihreälle ja siniselle kaupunkikortteleihin, niin uudisrakentamiseen kuin olevan kaupunkirakenteen kehittämiseen.*
- *Kytetään ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja sen vaatima asennemuutos yhteisölliseen toimintaan, otetaan ihmiset mukaan suunnitteluun ja kehittämiseen. (Esimerkiksi yhteisöllisten puutarhojen ja ruuan lähituotannon kautta.)*
- *Tuodaan ilmastonmuutokseen sopeutuminen osaksi lasten kasvatusta panostamalla lasten arkiympäristön ja kulkureittien vihreyteen sekä toiminnan kautta oppimiseen (viljely, kasvatusta, luonnosta huolehtiminen)*

1.2. TYÖSTETYT TAVOITTEET

Vahvistetaan keskustan sini- ja viherverkostoja jatkuvaksi ja eheäksi kokonaisuudeksi, paikataan aukkoja myös korttelirakenteen sisällä.

9 ääntä

Miksi tavoite on tärkeä? Mitä hyötyjä sen saavuttamiseen liittyy?

- Viihtyisyys lisääntyy - parempi terveellisempi ympäristö
- Ihmisvirrat, monimuotoisuus – kulkemiset uudet reitit ”Lanun aukiolta Trioon”
- Valopihoilta avoimet kulkureitit – estetiikka – kaupunkikulttuuri

Missä tavoite voisi näkyä / minne se voisi sijoittua?

- Pohjolan piha
- Siltapuistosta Trioon
- Keskustan valopihat ja sisäpihat
- Torista viherkulkureitti
- Vesielementti Pikku-Veskulta torille
- Asumista tukevat toiminnot torilla/julkiseen tilaan
- Vihreä- ja sinelementit Pikku-Veskulta torille
- Hulevesi hyötykäyttöön
- Asumista tukevia toimintoja torilla (julkisen tilan) – kerhotoiminta – tapahtumia
- Tori – useita aktiviteetteja ympäri vuoden

Mitkä visiotyössä esitetyt ideat voisivat toteuttaa tai tukea tätä tavoitetta?

- Hiekkatiet, asfalttia yms. pois
- Asfaltti- ja kivettyä pintaa korvataan ”niityllä” :)
- Vihreän vahva lisääminen keskustaan
- Ihmisiä aktivoivia ideoita
- Ei vain kansirakenteita, vaan maaperään istutettua vihreää

Mitä toimenpiteitä tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi?

- Hiekkatiet, polut ja kujat
- Kaupunkilaiset osallistuvat viherympäristön kunnossapitoon
- Kortteliteema, identiteetin rakennus
- Kunnossapitoon tulee varata varoja
- Niityt, ei nurmikot

Lisätään vahvasti kaupunkivihreän ja luonnon monimuotoisuutta: rakennetaan keskustan kaupunkivihreä kekseliäästi siten, että siellä viihtyvät luonto, pölyttäjät, eliöt ja ihmiset. Painotetaan kotimaista kasvillisuutta ja perinnekasveja.

5 ääntä

Miksi tavoite on tärkeä? Mitä hyötyjä sen saavuttamiseen liittyy?

- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ->(kaupunkivihreän) puiden merkitys lämpösaarekeilmiölle
- Kauneusarvot, turvallisuus
- Perinnelajien suosiminen = monimuotoisuutta ja vieraslajien torjuntaa
- Puistoissakin pitää olla syy viettää aikaa
- Luonnon monimuotoisuuden edistäminen, ihmisten terveyden ja viihtyisyyden lisääminen, esteettisyyden lisääminen

Missä tavoite voisi näkyä / minne se voisi sijoittua?

- Kaupunkiin reilusti lisää, koko keskustaan
- Kirkkopuisto ja muut puistot -> näistä voisi saada enemmän irti (Fellmannia... kirjaston ja teatterin alue)
- Kirjaston ja teatterin alue -> alikäytetty ja epämääräinen puisto

Mitkä visiotyössä esitetyt ideat voisivat toteuttaa tai tukea tätä tavoitetta?

- Linnunpöntöt -> mallit vanhoista Lahden rakennuksista
- Viherkatot, niityt ja kedot keskustasta
- Torin alareunalle talvipuutarha + luistelurata
- Kariniemi -> kasviopasteita voisi päivittää

Mitä toimenpiteitä tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi?

- Lehmusreitit vahvistaminen ja opastus -> reitti yhtäkkiä "katoaa" keskellä
- Kalusteisiin kytketty/design/monimuotoisen tavoitteet
- Kokonaissuunnitelma
- Kaikki julkinen rakentaminen edistämään monimuotoisuutta
- Kaduille raivattava tilaa vihreälle -> kaduille erilaiset luonteet

Rakennetaan energiatehokkaasti ja kestävästi, varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja muuttuviin lämpötiloihin

5 ääntä

Miksi tavoite on tärkeä? Mitä hyötyjä sen saavuttamiseen liittyy?

- Ihmisten terveys
- Viihtyminen
- Kaupungin vetovoima
- Rakennuskannan hyvinvointi (kosteus)
- Kaupunkivihreä ehkäisee hulevesitulvia + lämpösaarekeilmiötä

Missä tavoite voisi näkyä / minne se voisi sijoittua?

- Torille luonnonmetsämäisiä saarekkeita (kunttaa, pohjoismaisia puita + kasveja)
- Lahdessa tehdään jo keskuskylmää
- Hulevesien rakenteellinen suunnittelu osaksi kaupunkitilaa
- Torin harmaille pömpelleille väriä ja kasveja
- Katettu tila keskustaan, Lanun aukio

Mitkä visiotyössä esitetyt ideat voisivat toteuttaa tai tukea tätä tavoitetta?

- (vrt. ilmastonmuutos) senioreille tärkeää ulkotilojen hyvä kunnossapito talvella
- Epätasainen maa
- Huokoiset kerrokset läpäisevät

Mitä toimenpiteitä tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi?

- Estetään hulevesitulvat!
- Puusaarekkeita
- Vesikeidas

Rakennetaan sujuva vuorovaikutus liiketoiminnan harjoittajien ja kiinteistöjen omistajien välille, jotta tiloja saadaan käyttöön joustavammin ja tehokkaammin 6 ääntä

Miksi tavoite on tärkeä? Mitä hyötyjä sen saavuttamiseen liittyy?

- Lisää keskustan elävyyttä ja turvallisuutta
- Tulevaisuudessa monipuolinen kauppa ja palvelut

Missä tavoite voisi näkyä / minne se voisi sijoittua?

- Torikauppiaille yhtenäinen visu-ilme (markkinat)
- Uusi businesslogiikka → uudet toiminnat

Mitkä visiotyössä esitetyt ideat voisivat toteuttaa tai tukea tätä tavoitetta?

- Foorumi yrittäjille ja kiinteistönomistajille 2krt/vuosi
- Yhteinen tahtotila uudelle kehittämiselle
- Verkkokauppa + kivijalkakauppa, yhteensovittaminen
- Pop-up liikkeet – väliaikaista käyttöä
- Rahoitus kehittämiseen

Mitä toimenpiteitä tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi?

- Kaupunki keskeisenä toimijana koordinoi, arvonrakentajana
- Selkeä suunnitelma ja toimintamallin rakentaminen
- yhdessä toimijoiden kanssa
- Lähiuokatoimittajille toimintaympäristöjä ~ jakelu, tori kk.

Panostetaan viestintään ja kommunikointiin. Luodaan toimintamallit ja yhteyshenkilöt/kanavat, joiden kautta saa (kasvokkain) tietoa ja neuvontaa, miten

keskustaa voi rakentaa kestävästi

5 ääntä

Miksi tavoite on tärkeä? Mitä hyötyjä sen saavuttamiseen liittyy?

- Kun on tietoa, niin asioita myös syntyy
- Kuinka moni tietää, että on esimerkiksi tehty hiilineutraalin rakentamisen opas...
- Vastataan tarpeisiin
- Päätökset tietopohjalta, ei huutosometuksen pohjalta
- Informaatiota on niin paljon, tieto hukkuu

Missä tavoite voisi näkyä / minne se voisi sijoittua?

- Luodaan edellytykset oikeille kohtaamisille

Mitkä visiotyössä esitetyt ideat voisivat toteuttaa tai tukea tätä tavoitetta?

- Lahdessa pitäisi olla enemmän yhdessä tekemistä -> TKI-keskus (tila) tai verkosto
- Viestintä monikanavaisesti -> kenelle mikäkin kanava

Mitä toimenpiteitä tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi?

- Tieto on liian monikanavaista, ei samassa paikassa...
- Tuodaan päätöksenteko lähelle kuntalaisia -> kuten tänään
- Trion palvelutori on hyvä -> vahvistetaan
- Ei saa rakastua pitkän tähtäimen suunnitelmiin
- **On jo tehty paljon, tehdään valmiiksi ja kehitetään** -> kaikkea ei tarvitse keksiä uusiksi
- Muutokset ketterästi reagoiden -> joustavat rakenteet

Luodaan joustavaa päätöksentekoa ja luovaa byrokratiaa, joka mahdollistaa uusia avauksia, tekemistä ja kokeiluja. (tekemistä ruokkivat sopimukset)

4 ääntä

Miksi tavoite on tärkeä? Mitä hyötyjä sen saavuttamiseen liittyy?

- Kaupunki kehittyy ja uusiutuu
- Osallistuminen kannustaa ottamaan vastuuta
- Visio tehdään, jotta Lahti pysyy elossa
- Yhtenäinen, koordinoitu jätehuolto
- Ihmisillä valtavasti hyviä ideoita -> saataisiin ne hyödynnettyä!
- Voidaan luoda malleja ja luoda pienempiä kokonaisuuksia -> vaikuttavuutta
- "On liian vaikeaa tehdä asioita"

Missä tavoite voisi näkyä / minne se voisi sijoittua?

- Lätkätori -> nopeita tapahtumia -> elävyyttä
- Kun byrokratia on mahdollistavaa, kaupungissa tapahtuu eri puolilla luovia kokeiluja
- Kilpailua -> Kuka kehittää parhaan uuden idean, saa tontin/paikan/rakennuksen/mahdollisuuden (yrityksille -> kantaa vastuun). Mallia voisi kokeilla erilaisille paikoille

Mitkä visiotyössä esitetyt ideat voisivat toteuttaa tai tukea tätä tavoitetta?

- Rakenteelliset kokeilut (ilmakiskorata) -> jotain voi myös purkaa, jos ei toimi
- **Kauppatorille avoin idea- ja toteutuskilpailu**
- Positiivinen, vapaamuotoinen, avoin keskustelu
- Kokeillaan torin osittain kattamista, muutenkin pilotointia

- **Tätä varten täytyy perustaa työryhmä ja hanke**

Mitä toimenpiteitä tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi?

- Yrittäjien ja kiinteistönomistajien + kaupungin kanssa sopimuksia, jotka helpottaa tekemistä
- **Tunnistetaan vastuukysymykset ja rajapinnat eri toimijoiden välillä -> ratkotaan näitä** (usein toteutus tyssäa vastuurajoihin toimijoiden välillä, ei tiedetä kuka kantaa vastuun, jos jotain tapahtuu)
- **Kun joku saa idean, sanotaan lähtökohtaisesti kyllä**
- Kaupunki on lähtökohtaisesti aina mahdollistaja, ei estämässä asioita
- Tarvitaan yhteistyötä viranhaltijoiden, kaupungin, toimijoiden välillä

2. KUTSUVA ELÄMYSTEN KESKUSTA

#Muotoilu #Taide #Kaupunkikuva #Viihtyisä #Kulttuuri #Tapahtumat #Maamerkit
#Kaupallinen #Ei-kaupallinen #Yhteisöllinen #Elävä

2.1. ÄÄNESTYS TAVOITTEIDEN PRIORISOINNISTA

Käsiteltiin ryhmissä:

11 ääntä

- Tehdään tapahtumien järjestely helpoksi, motivoivaksi ja joustavaksi.

10 ääntä

- Uudistetaan Kauppatorista keskustan elävä sydän ja monipuolinen kohtaamispaikka, jossa on viihtyisää ympäri vuoden. Huolehditaan, että markkinaperinne säilyy.
- Tehdään keskustasta paikka monimuotoisille tapahtumille, ja luodaan mahdollisuuksia kokeilevuudelle.
- Rakennetaan keskusta-alueesta Suomen yhteisöllisin ja inklusiivisin kaupunkikeskusta. Huomioidaan lapset, nuoriso, kansainväliset asukkaat, opiskelijat, eri ikäryhmät ja kulttuurit, erityisryhmät.

9 ääntä

- Rakennetaan radikaalisti nykyistä värikkäämpi, laadukkaampi ja kiinnostavampi kaupunkikuva panostamalla taiteeseen, visuaalisuuteen, valaistukseen ja sinivihreisiin ratkaisuihin.

8 ääntä

- Tehdään keskustasta Wau-elementti itsessään, paikka, jota tullaan katsomaan, ja johon halutaan jäädä viihtymään ja nauttimaan.

E käsitelty ryhmissä:

6 ääntä

- Rakennetaan monikäyttöistä ja monimuotoista ympäristöä: portaikko voi olla katsomo, lava voi olla taideteos jne.
- Kehitetään keskustan valopihoja torin läheisyydessä ympärivuotiseen käyttöön.
- Otetaan keskustan tyhjät tilat tehokkaammin käyttöön. Mahdollistetaan helppo käyttöönotto uudella teknologialla, joustavilla sopimuksilla, tilojen muokkauksella tulevaisuuden tarpeisiin.

4 ääntä

- Varmistetaan monipuoliset kaupalliset palvelut ja kiinnostavat kivijalkaliikkeet, painotetaan paikallista tuotantoa.
- Parannetaan vanhojen tapahtumapaikkojen varustelua ja toiminnallisuutta, ja kehitetään uusia. Suunnitellaan uudet rakenteet siten, että kaikessa uudessa voi olla tapahtumia.

2 ääntä

- Uudenlaiset omistajuuden muodot ja jakaminen osaksi kaupungin mahdollistamisen strategiaa.
- Tunnettujen rakennusten, kuten Sibeliustalon, vahvempi läsnäolo keskustassa.

0 ääntä

- Turvataan monipuoliset julkiset palvelut, jotka huomioivat eri asukasryhmien tarpeet.

2.2. TYÖSTETYT TAVOITTEET

Tehdään tapahtumien järjestely helpoksi, motivoivaksi ja joustavaksi.

11 ääntä

Miksi tavoite on tärkeä: Mitä hyötyjä sen saavuttamiseen liittyy?

- Keskustan houkuttelevuus
- Antaa kaupungille lisää työpaikkoja, turisteja ja tuloja
- Tapahtumat tuo elämää ja ihmisiä
- Erilaisia kohtaamisia
- Jotta tapahtumia järjestettäisiin usein / paljon ja erilaisia > isoja ja pieniä
- Tuo kaikille keskustan yrittäjille asiakkaita
- Erilaisten tapahtumien kirjo lisääntyy
- Myös pienten ryhmien tapahtumat helpottuu ja pääsevät esille
- Keskustaan syntyy mielenkiintoista koettavaa ja katsottavaa
- Syy tulla keskustaan

Missä tavoite voisi näkyä tai minne se voisi sijoittua?

- Tori, Lanun aukio, Paasikiven aukio, Alekski
- Erilaisia, ei mittakaavan tapahtumapaikkoja:
- isot > tori
- Katutapahtumat

- puistikot
- sisäpihat
- Kisapuisto
- Pikkuvesku jne.
- Sisätilat
- stadion
- satama
- Yliopistolla, torilla, metsässä auttamassa terveyttä
- Kirjasto, tori, satama, Urheilukeskus, Kirkkopuisto
- Launeen perhepuisto
- Kasisali
- Radiomäki

Mitkä visiotyössä esitetyt ideat voisivat toteuttaa tai tukea tätä tavoitetta?

- Kokeilut
- liikunnan lisääminen
- aktiviteetit
- Edullinen tapahtumasali tai -varasto, jossa pienet yhdistyksetkin voi järjätää tapahtumia
- Julkinen taide, kaikki aistit mukaan, laadukas kaupunkikuva, historia?
- tori/aukiotapahtumat
- Ympärivuotisuus
- Iltatori
- istuskelupaikkoja
- Tori ja katutilojen jäsennöinti
- Tilat monipuolisemmiksi
- katettua tilaa

Mitä tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi?

- Myönteinen suhtautuminen kaikilta toimijoilta
- Eri toimijoiden yhteistyö
- Monet eri toimijat mukaan (yritykset/kaupat, yhteisöt, eri ikäryhmät)
- Markkinointiin ja viestintään apua / kaupunkimedit
- Luodaan toimivampi rakenne torin käytöstä - ei torin omistavaa isäntää
- Helpot lupahaut -> selkeä palautus
- Selkeät toimintatapamallit -> yhden luukun periaate (luvituksen helppous)
- Matalan kynnyksen tapahtumalupapohja, kaikki olisi yhdellä lomakkeella valmiina (massiivinen byrokraatia lupineen ja lappuineen on luotaantyöntävää)
- Luodaan "kartta" tapahtumapaikoista ja niiden luonteesta
- Luodaan niille tarvittava tekninen infra (helppo toteutus)
- Tiedotuksen monipuolistaminen, tapahtumien markkinointi (missä, miten)
- Hinnoittelu?

Uudistetaan Kauppatorista keskustan elävä sydän ja monipuolinen kohtaamispaikka, jossa on viihtyisää ympäri vuoden. Huolehditään, että markkinaperinne säilyy.

10 ääntä

Miksi tavoite on tärkeä: Mitä hyötyjä sen saavuttamiseen liittyy?

- Aktiivisuus lisää aktiivisuutta
- Saa ihmiset tulemaan keskustaan
- Syy tulla keskustaan
- Markkinaperinne on iso osa kansanperinnettä
- Tori tapahtumille ja ihmisille käyttöön
- Ihmisten kohtaaminen

Missä tavoite voisi näkyä tai minne se voisi sijoittua?

- Kauppahalli torille
- Lasitettu tori / markkinapaikka
- Torin laita, valopihat, sisäpihat
- Alatori
- Tori + Lanun aukio
- Mahdollisimman kevyesti, helposti ja ilmaiseksi torille esittelemään osaamistaan/tuotteitaan
-> "Tori on sun, tee mitä haluat, me autamme sinua viestinnässä". Torin joku alue on aina vapaa kokeiluille > **Sippiuiston puoleinen torin reuna**

Mitkä visiotyössä esitetyt ideat voisivat toteuttaa tai tukea tätä tavoitetta?

- Yhteisöllinen kohtaamispaikka
- Iso keinu > Lahti kuuluu teineillekin
- Lumilautakisa Radiomäeltä alas, Radiomäen hyödyntäminen
- Katettua tilaa
- Pidentetään kivijalkojen aukioloaikoja
- "Bulevardi" Matkakeskus > tori
- Lapsille leikkipaikka

Mitä tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi?

- Viestintä, jotta ihmiset tietävät että tori on vapaa ja sinne pääsee
- Kulku kaikilla menopeleillä, myös autoilla
- Autojen rajoittaminen: keskustassa vain jalankulkijat + bussi ja taksi > lisää turvallisuutta ja halua kävellä ympäriinsä
- Markkinoiden ajankohta ja aukiolo?
- Ympärivuotisuus > katoksia, lämmitystä, valaistusta
- Luvat helpommiksi joka tavalla
- Päätöksiä
- Bussiterminaali muualle kuin keskustaan!
- Toriparkkiin + paikoitukseen pääsy
- Lahden uimahallin teiniperjantait. Yhteistyö nuorisotoimen kanssa. 1eur liput!

Tehdään keskustasta paikka monimuotoisille tapahtumille, ja luodaan mahdollisuuksia kokeilevuudelle.

10 ääntä

Miksi tavoite on tärkeä: Mitä hyötyjä sen saavuttamiseen liittyy?

- Kaikkien kaupunkilaisten osallistaminen, estää syrjäytymistä
- Saa ihmiset liikkumaan
- Elävöittää keskustaa
- Esimerkki madaltaa kynnystä
- Kasvattaa tarjontaa
- Paremmat mahdollisuudet ympärivuotiseen toimintaan
- Tuo kaupungin organisaatiota lähemmäs kaupunkilaisia
- Kaupungin roolit näkyvämmäksi
- Yhteenkuuluvuuden tunne

Missä tavoite voisi näkyä tai minne se voisi sijoittua?

- Tori, Fellmannin puisto, Sopenkorpi, Pikkuveskun puisto, "uusi 8-sali"
- (vanha ravirata yli 15min)
- Korttelitapahtumat, sisäpihat, Radiomäki, Lanun puisto
- Perhepuisto
- LUT

Mitkä visiotyössä esitetyt ideat voisivat toteuttaa tai tukea tätä tavoitetta?

- Yhteisöllinen yleinen sauna ja uintimahdollisuus
- Kohtaamispaikat
- Lisää ilmaisia tapahtumia + ahkera markkinointi
- Lähipaikkakuntien tapahtumia myös keskustaan (kesäteatteri, lavatanssit), jotta autottomatkin ihmiset pääsevät kokemaan näitä (ja junalla saapuvat)

Mitä tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi?

- Lupalujanssin pienentäminen + kaupungin tuki järjestämisen helpottamiseksi (tilat, ohjeet, tukihenkilö)
- Kaupungin selkeästi organisoima tila, paikkavarausjärjestelmä sekä tapahtumakalenteri ja markkinointi
- Tapahtuma, johon voi matalalla kynnyksellä tulla mukaan kaupallisena tai yleishyödyllisenä toimijana > matala kulurakenne > pieni riski mukaan tulijalle

Rakennetaan keskusta-alueesta Suomen yhteisöllisin ja inklusiivisin kaupunkikeskusta. Huomioidaan lapset, nuoriso, kansainväliset asukkaat, opiskelijat, eri ikäryhmät ja kulttuurit, erityisryhmät.

10 ääntä

Miksi tavoite on tärkeä: Mitä hyötyjä sen saavuttamiseen liittyy?

- Keskustan on tärkeä olla kaikille kutsuva ja mahdollinen
- Yhteisöllisyys lääkitsee yksinäisyyden tunnetta
- On hyvä suunta tuoda yhteen
- Auttaa kehittämään kasvavaa taloussykliä
- Saavutettavuus: keskusta on tiivis & pieni
- "Mukavaa kun teille pääsee autolla" – lahtelaiset ovat autoilijoita
- Kaupallisuus vie kaupungin reunoille
- Keskusta on opiskelijoille liian kallis paikka asua. He tulevat lähiöistä busseilla, tiereillä ym. Opiskelijahotelli on hyvä idea, monet opiskelijat lähtevät kaikilla lomilla pois > kaupungin pitovoima
- On omituista: Pitkään on tehty peltomarketteja ja Mukkulan kampusta. Systemaattisesti vedettiin väkeä ulos. Miksi nyt ihmetellään, kun keskusta tyhjenee?

Missä tavoite voisi näkyä tai minne se voisi sijoittua?

- Torin laidat, sisäpihat / tori ja lähialueet
- Tapahtumakohtaisesti puistot
- Radiomäki
- Matkakeskus-keskusta välille bulevardi, jolloin kaupunkiin saapuminen jo itsessään on elämys
- Yhteisölliset työtilat
- Satama-keskusta väli

Mitkä visiotyössä esitetyt ideat voisivat toteuttaa tai tukea tätä tavoitetta?

- Moniaistillisuus huomioon
- Esteettömyys
- Tapahtumat
- Valaistut teokset, kaupunkielementit

Mitä tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi?

- Monialaista yhteistyötä: asukkaat, yrittäjät, opiskelijat
- Lähtee päättäjistä
- Yhteisöasuminen, jossa opiskelijat ja eläkeläiset asuu samassa rakennuksessa ja yksinäisyys vähenee > auttaisi kv-opiskelijoiden integroitumista, kun saisi "naapuri-isovanhemman"
- Opiskelijoilla ei ole varaa asua keskustassa. Kallis asuminen tuo eläkeläisiä
- Bussiralli pienemmäksi
- Monikäyttöinen ja ympärivuotinen tapahtumatila, jossa eri kansalaisuudet voivat juhlia omia perinnejuhlia, lapsiperheet synttäreitä, opiskelijat valmistujaisia tai opiskelijatapahtumia, esteetön tila!

Rakennetaan radikaalisti nykyistä värikkäämpi, laadukkaampi ja kiinnostavampi kaupunkikuva panostamalla taiteeseen, visuaalisuuteen, valaistukseen ja sinivihreisiin ratkaisuihin.

9 ääntä

Miksi tavoite on tärkeä: Mitä hyötyjä sen saavuttamiseen liittyy?

- Turvallisuus lisääntyy
- Viihtyisyys kasvaa
- Houkuttelee palaamaan keskustaan (asukkaat, turistit, yritykset)
- Somenäkyvyys: leviää myös kv-yleisölle
- Tukee talouskasvua, kun ihmiset tulevat katsomaan keskustaa
- Häiriökäyttäytyminen vähenee/poistuu

Missä tavoite voisi näkyä tai minne se voisi sijoittua?

- Tori
- vesitorni
- satama
- Matkakeskus
- Mustankallion tunneli
- Kirkkopuisto
- Lanun aukio
- Paasikiven aukio
- kirjasto/teatteri
- torin laidat
- valopihat
- sisäpihat
- Malvan ympäristö

Mitkä visiotyössä esitetyt ideat voisivat toteuttaa tai tukea tätä tavoitetta?

- Valaistus & valotaideteokset
- AR-näyttely
- Bulevardit
- Katettua tilaa torille + Lanunaukiolle
- Selkeä ja turvallinen väylä satamaan rautatieasemalta asti
- Rakennetaan kaupungin ja luonnon väliin luonto/tukikohta. Hyppyrimäkien lähellä polkujen ja metsän viereen. Talvella ladut.
- Kirkkopuiston itäosaan valoveistospuisto
- Malvan eteen "esiintymis" portaikko
- Vesielementit, vesikanaali Rantakartanon kautta torille
- Monikäyttöinen esiintymislava
- Puutarhat ja puistot
- Aleksin kävelyalueiden visuaalinen kohentaminen ja Aleksin jäsentely selkeiksi, erilaisiksi jaksoiksi ja paikoiksi viherkasveilla, penkeillä, katoksilla, kioskeilla
- Matalan kynnyksen taidenäyttelyiden järjestäminen

Mitä tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi?

- Väriä lisää
- Istutuksia, puita, vihreää lisää
- Rahoitusta

- Kaupungin tuki eri toimijoille (ei välttämättä rahallista, helpotetaan byrokratiaa)
- Visuaalisuuden merkityksen ymmärtämistä
- Siisteys ja fiiniys ei ole ainoa totuus. Rosoisuus ja rämä lämä on kaunista, kun sen valaisee, hologrammit ja elämykset

Tehdään keskustasta Wau-elementti itsessään, paikka, jota tullaan katsomaan, ja johon halutaan jäädä viihtymään ja nauttimaan.

8 ääntä

Miksi tavoite on tärkeä: Mitä hyötyjä sen saavuttamiseen liittyy?

- Turismi
- Lisää kauppaa
- Keskusta elävöityy
- Syy tulla keskustaan
- Somenäkyvyys
- Kasvattaa kansainvälistä huomiota
- Paavolan uudistuminen? Välillä Kauppakatu/Vesijärvenkatu
- Luhdan korttelin palvelut?
- "Uusi iso Citymarket lisää Paavolan kaupallista vetovoimaa"

Missä tavoite voisi näkyä tai minne se voisi sijoittua?

- Lasi/terassityyppinen markkinahalli, katettu tori
- Katettu Aleksi
- Torin laidan lähikadut
- Katettua, sääsuojattua tilaa torilla / Lanun aukiolla
- Vapaiden tilojen ikkunat
- Kauppahallin raskaat ovet tuovat henkisen kynnyksen. Avautuvat lasiovet, valaistus. Raskaat ovet aina auki

Mitkä visiotyössä esitetyt ideat voisivat toteuttaa tai tukea tätä tavoitetta?

- Valotalo
- Siisteys
- WAU- hiekoittamaton pulkka/potkuribaana
- Veskulta kanaali torille, jossa voisi luistella talvella
- Kiipeilyreitti luonnossa, Radiomäeltä rinnettä ylös
- Parkkihallin sisäänkäynti extra-valaistu ja tilava
- AR-taidenäyttely, digitaalista sisältöä
- Historiallisten rakennusten esiin nosto -> AR-malli keskustan historiasta
- Sisäpihojen sisäänkäyntiin polutus
- Busseihin teemahauskkuuksia: "disco-vitonen", "retro-kasi", joskus ajetaan linja 60-luvun bussilla

Mitä tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi?

- Kaupunkikuvan yhtenäistäminen
- Kaupunki tekee tuntuvan panostuksen ja painopisteen valinnan yhteen wau-elementtiin (kampus, tori, satama tms.)
- Rohkeutta kaupungilta
- Visuaalisuuden merkityksen ymmärrystä
- Ajassa elämistä

3. KOMPAKTI VARTIN KESKUSTA

#Sujuva arki #Kestävä liikkuminen #Toimiva arki #Turvallisuus #Tiivis ydin

3.1. ÄÄNESTYS TAVOITTEIDEN PRIORISOINNISTA

Käsiteltiin ryhmissä:

10 ääntä

- Tuodaan kampus tai sen toimintoja keskustaan. Kehitetään yliopistolle yhteinen visio opiskelijoiden ja oppilaitosten kanssa yhdessä.

9 ääntä

- Rakennetaan helposti huollettavaa ympäristöä, varmistetaan säännöllinen huolto ja siisteys

7 ääntä

- Kehitetään kestävä liikumisen olosuhteita, ja huolehditaan hyvästä saavutettavuudesta

6 ääntä

- Luodaan esteetön ja turvallinen kävelykeskusta

5 ääntä

- Luodaan nuorisolle viihtyisiä oleskelupaikkoja, joiden suunnitteluun he voivat osallistua
- Kehitetään turvattomalta tuntuja paikkoja ja lisätään valaistusta hämärille kaduille
 - Yksi kommentti: yhteisöllisyys ja naapuriapu lisäävät turvallisuuttakin

Ei käsitelty ryhmissä:

4 ääntä

- *Kehitetään viihtyisät reitistöt, myös rantaan ja urheilukeskukseen, Matkakeskukselta keskustaan*
- *Täydennetään keskustaa kohtuullisesti, ja rakennetaan myös ylöspäin.*

2 ääntä

- *Lisätään keskustassa asumisen määrää ja mahdollisuuksia hyödyntämällä ja tiivistämällä olevaa rakennuskantaa.*

0 ääntä

- *Luodaan ja kehitetään Lahden korkeusolosuhteita huomioivia liikummuotoja*

3.2. TYÖSTETYT TAVOITTEET

Kehitetään kestävän liikkumisen olosuhteita, ja huolehditaan hyvästä saavutettavuudesta

7 ääntä

Miksi tavoite on tärkeä:

- Maailma muuttuu, syyt liikkua muuttuvat
- Esteettömyys - kivijalkaliikkeisiin ei pääse esim. rollaattorilla -> aktiivisuus, arkipäiväinen liikkuminen, tuetaan tätä! Käveltävä kaupunki
- Saavutettavuus määrittelee käyttäjäkunnan määrän ja laadun.
- Jos ei pääse kohteeseen helposti, sillä ei ole mitään arvoa
- Saavutettavuus näkyy eri ryhmille eri tavalla
- Kampuskeskusta henkisesti kaukana
- Kansainvälistyminen
- Digitaalinen saavutettavuus

Minne sijoittuu, missä voisi näkyä?

- Liitoskohdat eri muotojen välillä (jätät auton, jatkat jalan)
- Vesijärvenkatu kuntoon: ei voi keskustella, ei pysähtyä – liikaa liikennettä
- Pitää näkyä kaikille, kaikin tavoin
- Panostetaan keskustaan, se on vielä hallittavissa oleva [kokonaisuus])
- Autoilijoiden vai kävelijöiden saavutettavuus?
- Luhta purkaa paljon Paavolassa, miten ison muutoksen yhteydet muuttuvat?

Mitkä ideat ja millaiset toimenpiteet toteuttaa tätä tavoitetta?

- Lahdessa kolme napaa: urheilu, kulttuuri ja kaupunkikeskus
- Lentorata ja sen lisäämät tulijat
- Lentorata! Saavutettavuus ei ole enää utopia
- Lapsiperheet keskustaan: Miksi? Mitä lapsille?

Millainen toimenpiteitä tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi

- Ketä me tavoittelemme? Asukassegmentointi, kuka on kohderyhmä
- Pienyrittäjistä pitäisi huolehtia, kivijalkaliikkeet katoaa
- Yhteiset keskustatalkoot
- Naapuriapua lisää, luo turvaa!
- Yhteisöllisyys, pidetään keskustasta huolta, yhdistää ihmisiä, luo tarkoitusta!

Luodaan esteetön ja turvallinen kävelykeskusta

6 ääntä

Miksi tavoite on tärkeä:

- Käveltävä keskusta (Aleksi hyvä!) tarvitaan huoltoliikennettä
- Kiinteistöjen sisäänajo häiritsee, ei turvallista, liikaa liikennettä
- Turvallista kävellä
- Jos ei omista autoa, miten mukavuutta luodaan kaikille? Miten infra palvelee kaikkia?
- Paikkojen välillä kulkemisen selkeys.
- Myös turvallisuuskysymys.
- Valot lisäävät turvallisuutta,

- Parempi ilmanlaatu – vähemmän moottorilla kulkevia

Minne sijoittuu, missä voisi näkyä?

- Voisiko Rautatienkatu olla kävelykatu? Tiivis, viihtyisä, suurimmaksi osaksi käveltävä. Vihreää ja sinistä katukuvaan. Oleskelu ja viipyily.
- Rautatienkatu käveltävämpi: kasvukaudella vihreämpi, talvella valoja ja kahviloita - käyttäjäryhmiä.
- Esim. parkkihallista maan alta noustessa viihtyisyys ja mukavuus, ei kiva räntäsateella
- Kokonaisvaltainen katujen kehittäminen

Mitkä ideat ja millaiset toimenpiteet toteuttaa tätä tavoitetta?

- Katetut tilat, ympärivuotisuus
- Palvelut kehittyä, ihmiset viiptylee enemmän, aktiviteetteja enemmän
- Lisää pinta-alaa kaupungille enemmän [kävelylle]

Millainen toimenpiteitä tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi

- Talvikausi, kun ei ole vihreää ja sinistä? Mitä pysyvästi, kahvilat?
- Opiskelijoita keskustaan (opiskelijakahviloihin?), kokonaisuus kuntoon
- Huomioitava kiinteistöjen vastuu ja tila muutoksille, [esim. kivijalkaliikkeisiin liittyen, niihin ei pääse rollaattorilla, mutta laajasti ratkaistavaksi tähän tarvittaisiin selkeä vastuunjako]
- Kulttuurilliset ja historialliset arvot: [esteettömyydessä] mukulakivi ei paras ratkaisu.
- Säältä suojattuja liitoskohtia
- Vastuu kiinteistöillä - katutilan käyttöönotto
- Kiinteistöjen vastuu ja tila muutoksille

Tuodaan kampus tai sen toimintoja keskustaan. Kehitetään yliopistolle yhteinen visio opiskelijoiden ja oppilaitosten kanssa yhdessä.

10 ääntä

Miksi tavoite on tärkeä:

- Keskustan elävöittäminen, rahaa yrityksille.
- Opiskelijat jäisi kaupunkiin, integroituminen.

Minne sijoittuu, missä voisi näkyä?

- Fellmannia, kaupungin sairaala, Harjukadun koulu
- 10 000 m² = keskustakampus – satelliitit
- Toimitilat keskustassa
- Ongelmakiinteistöihin: Paavolan CM, entiset koulurakennukset

Mitkä ideat ja millaiset toimenpiteet toteuttaa tätä tavoitetta?

- Nopeat, helpot, joustavat, julkiset kulkuyhteydet

Millainen toimenpiteitä tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi

- Miten yhteisöllisyyttä luodaan tulevaisuudessa? Vrt. Laatikkotehtaankadun asunnot
- Miten opiskelija haluavat asua: yksin ja yhdessä! Erilaiset tarpeet eri elämäntilanteissa.
- Opiskelijaruokala keskustassa.
- Monipuolisten tilojen tarve.

Luodaan nuorisolle viihtyisiä oleskelupaikkoja, joiden suunnitteluun he voivat osallistua.

5 ääntä

Miksi tavoite on tärkeä:

- Mukanaolo suunnittelussa hyödyntää nuorten tietoa, tekee osaksi yhteisöä, pitää paikat siistinä ja sitouttaa
- On ennaltaehkäisevää työtä: helpottaa nuorisotyötä, jos nuoret ovat löydettävissä
- Turvalliset paikat nuorisolle
- Viihtyisyys ja monipuolisuus: houkuttelee monia erilaisia nuori

Minne sijoittuu, missä voisi näkyä?

- Loma-ajat, viikonloput ja iltapäivät

Mitkä ideat ja millaiset toimenpiteet toteuttaa tätä tavoitetta?

- Trio = nuorisotalo -> häiriökäyttäytyminen
- Koulut ovat keskustassa, mutta tarvitaan vapaa-ajan tiloja
- Liikkuminen tuo elinvoimaa, kaupunkien dynamiikka

Millainen toimenpiteitä tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi

- Kokeilut jättömaille ja tyhjille tonteille
- Skeitti-skuutti-park -> elävöittää kaupunkia
- Fyysinen aktiivisuus
- Nuoret (12-18v) myös lähiöissä – nuorten pendelöinti ja elinpiiri
- Nuorten kuuleminen monipuolisesti

Rakennetaan helposti huollettavaa ympäristöä, varmistetaan säännöllinen huolto ja siisteys.

9 ääntä

Miksi tavoite on tärkeä:

- Keskusta on olohuone, kaikkien pitää pystyä viihtymään
- Maine ja brändi, myös matkailun kannalta
- Siisteys luo siisteyttä: tyylikkyys, kauneus, visuaalisuus
- Kierrätys huomioiden, ympäristökasvatus, innostus, vastuu ympäristöstä, yhdessä huolehtiminen

Minne sijoittuu, missä voisi näkyä?

- 15 min kaupungin sisällä
- Kiinteistöyhtiöt + julkinen tila yhteistyössä
- Ulkopuolinen ei ymmärrä kenen vastuulla
- Tori on sydän

Mitkä ideat ja millaiset toimenpiteet toteuttaa tätä tavoitetta?

- -

Millainen toimenpiteitä tavoitteen saavuttaminen edellyttäisi

- Vihreys vaatii huoltoa myös – hyvät ratkaisut, että näyttää hyvältä, mutta ei liikaa vaadi huoltoa
- Ympärivuotisuus, vaatiiko pysyvämpiä ratkaisuja? Ei teltoja, esim. Vaasa.
- Hiekkamyrsky = hyvä benchmark. Keskustatalkoot, vastuullisesta asiasta hauskaa

Kehitetään turvattomalta tuntuja paikkoja ja lisätään valaistusta hämärille kaduille

5 ääntä

- yhteisöllisyys ja naapuriapu lisäävät turvallisuuttakin